

Ο Σύνθετος Προπορευόμενος Οικονομικός Δείκτης (ΣΠΟΔ) της Κύπρου

«Συρρίκνωση και σημάδια βελτίωσης»

Τι είναι ο Σύνθετος Προπορευόμενος Οικονομικός Δείκτης (ΣΠΟΔ);

Ο δείκτης ο οποίος έχει σχεδιαστεί ώστε να παρέχει έγκαιρα προειδοποιητικά σήματα για τα σημεία καμψής των οικονομικών κύκλων, δηλαδή τα σημεία μεταστροφής της οικονομικής δραστηριότητας. Ο δείκτης αυτός αποτελείται από περισσότερες από μια μεταβλητές των οποίων οι μεταβολές τείνουν να προηγούνται των μεταβολών στη συνολική οικονομική δραστηριότητα και οι οποίες αξιολογούνται σε τακτική βάση.

Από ποιες μεταβλητές αποτελείται ο ΣΠΟΔ;

Οι μεταβλητές με χαρακτηριστικά προήγησης, επιλέχθηκαν από μια μεγάλη κατηγορία εγχώριων και διεθνών προπορευόμενων δεικτών, και είναι: η τιμή του πετρελαίου (Brent Crude), ο δείκτης οικονομικού κλίματος της ζώνης του ευρώ, οι αφίξεις τουριστών, η αξία των συναλλαγών με πιστωτικές κάρτες, ο δείκτης όγκου λιανικών πωλήσεων, ο δείκτης όγκου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, και ο αριθμός εγκεκριμένων αδειών οικοδομής.

Ο Σύνθετος Προπορευόμενος Οικονομικός Δείκτης (ΣΠΟΔ) της Κύπρου ο οποίος δημιουργήθηκε στη βάση ενός οικονομετρικού μοντέλου¹, κατέγραψε τη σημαντικότερη ετήσια (ΕαΕ) μείωση του το Μάιο του 2020 (11.8%) φτάνοντας σε επίπεδο 95.5 (με βάση τα πιο πρόσφατα και αναθεωρημένα δεδομένα).

Ο αρνητικός ετήσιος ρυθμός μεγέθυνσης του ΣΠΟΔ τον Μάιο του 2020 επιβεβαιώνει το γεγονός ότι η εγχώρια οικονομία βρέθηκε αντιμέτωπη με μια άνευ προηγουμένου συρρίκνωση, γεγονός το οποίο αποδίδεται στο προσωρινό κλείσιμο της οικονομίας. Συγκεκριμένα, μεταξύ των μέτρων που ελήφθησαν, η απαγόρευση εισόδου στην Κυπριακή Δημοκρατία είχε ως αποτέλεσμα μηδενικές αφίξεις τουριστών το Μάιο του 2020, ενώ ο αριθμός τουριστών τον Ιούνιο του 2020 είναι κατά πολύ μικρότερος σε σύγκριση με τον Ιούνιο του περασμένου χρόνου. Επιπρόσθετα, προκαταρκτικά στοιχεία υποδεικνύουν τη καταγραφή αρνητικών ετήσιων ρυθμών μεγέθυνσης για τον όγκο λιανικών πωλήσεων και παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας το Μάιο και Ιούνιο του 2020. Παρά ταύτα, η σταδιακή επανεκκίνηση της οικονομικής δραστηριότητας προιδέαζει την ανάκαμψη της κυπριακής οικονομίας, η οποία αναμένεται να είναι ιδιαίτερα αισθητή το δεύτερο εξάμηνο του 2020. Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος (ΔΟΚ) στη ζώνη του ευρώ, περιλαμβανομένης και της Κύπρου, παρουσίασε ήδη σημάδια βελτίωσης το Μάιο και Ιούνιο του 2020. Επιπλέον, οι τιμές του πετρελαίου Brent ανέκαμψαν πρόσφατα, καθώς τα περιοριστικά μέτρα στις πλείστες χώρες έχουν εξαλειφθεί. Σημειώνεται επίσης ότι, η αξία συναλλαγών με πιστωτικές κάρτες έχει αυξηθεί, γεγονός το οποίο αντικατοπτρίζει τόσο την επανεκκίνηση της οικονομίας, αλλά και την προτίμηση για ηλεκτρονικές πληρωμές ως ένα μέτρο προφύλαξης κατά της πανδημίας του κορωνοϊού.

Επιγραμματικά, ο αντίκτυπος της πανδημίας του κορωνοϊού οδήγησε στην καταγραφή του αρνητικού ετήσιου ρυθμού μεγέθυνσης του Δείκτη ΣΠΟΔ και τον Μάιο του 2020 επιβεβαιώνοντας τις επισημάνσεις για συρρίκνωση της κυπριακής οικονομίας. Οι επιπτώσεις αυτές ωστόσο, εκτιμάται ότι θα υποχωρήσουν καθώς η οικονομία αναμένεται να αρχίσει να ανακάμπτει το τρίτο τρίμηνο του 2020, όπως αυτό διαφαίνεται από τον Προκαταρκτικό Δείκτη του Ιουνίου 2020². Περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με τη μεθοδολογία για τη δημιουργία του Δείκτη ΣΠΟΔ βρίσκονται στη ιστοσελίδα:

<http://www.ucy.ac.cy/erc/el/publications/cyprus-composite-leading-economic-index-ccelei>

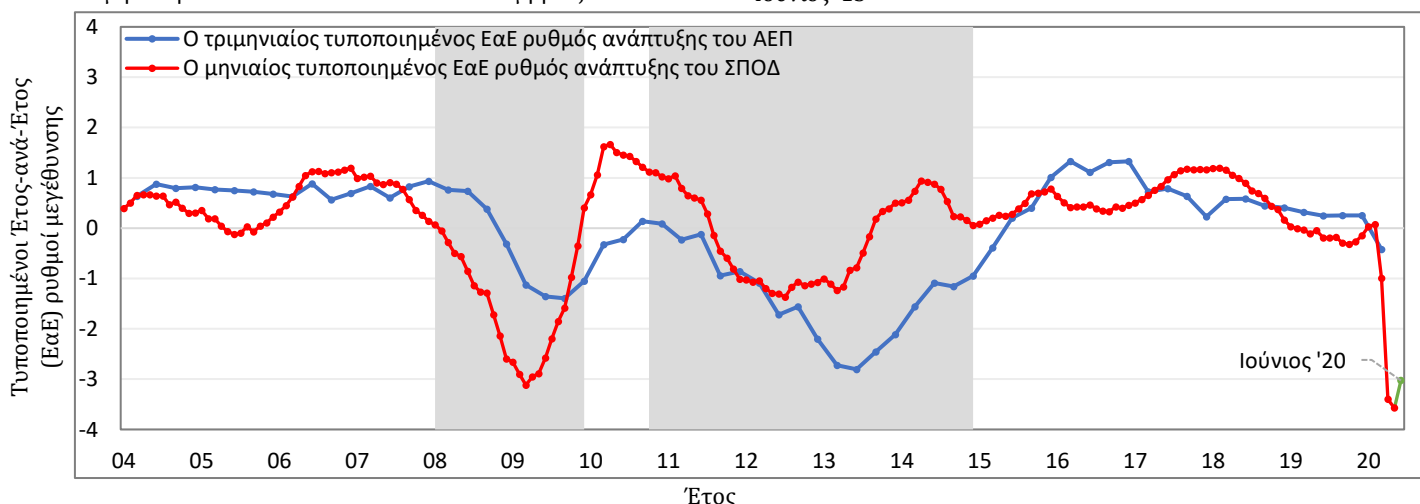
Σημειώσεις:

1. Ο Δείκτης ΣΠΟΔ δημιουργήθηκε με βάση το οικονομετρικό μοντέλο των Aguoba, Diebold και Scotti (ADS) (2009).
2. Ο Προκαταρκτικός Δείκτης (flash estimate) του Ιουνίου κατασκευάστηκε στη βάση διαθεσιμότητας του ΔΟΚ της ζώνης του ευρώ, της τιμής του πετρελαίου (Brent Crude) και των υψηλής συχνότητας δεδομένων του όγκου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για το μήνα Ιούνιο, ενώ οι υπόλοιπες συνιστώσες του εκτιμήθηκαν από το Κέντρο Οικονομικών Ερευνών (ΚΟΕ) του Πανεπιστημίου Κύπρου στη βάση των τελευταίων διαθέσιμων πληροφοριών σε μια σειρά οικονομικών δεικτών.

Γράφημα: Ο Σύνθετος Προπορευόμενος Οικονομικός Δείκτης (ΣΠΟΔ) της Κύπρου έναντι της Οικονομικής Δραστηριότητας

Υψηλότερο επίπεδο ΑΕΠ: Δεκέμβριος '07
Χαμηλότερο επίπεδο ΑΕΠ: Σεπτέμβριος '09

Ιούνιος '11
Ιούνιος '13

Πηγή: Κέντρο Οικονομικών Ερευνών (ΚΟΕ) - Τμήμα Οικονομικών, Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Σημειώνεται ότι για σκοπούς σύγκρισης, ο τριμηνιαίος ΕαΕ ρυθμός μεγέθυνσης του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) έναντι του μηνιαίου ΕαΕ ρυθμού μεγέθυνσης του ΣΠΟΔ παρουσιάζονται σε τυποποιημένη μορφή στο γράφημα. Οι σκιασμένες περιοχές αντιπροσωπεύουν περιόδους υφέσεων σύμφωνα με τη μεθοδολογία του CERP Euro Area Business Cycle Dating Committee σε συνδυασμό με τον τετραμμένο ορισμό υφέσεων δύο τουλάχιστον συνεχόμενων τριμήνων αρνητικού ΕαΕ ρυθμού μεγέθυνσης του ΑΕΠ.